

Informatieve raadsbijeenkomst Financiële strategie IHP onderwijs

Maandag 17 april 2023

Georganiseerd voor de raadsleden en fractievertegenwoordigers van Hengelo op initiatief van het College.

Reden bijeenkomst en terugblik proces

Doel informatieve bijeenkomst

1. Korte terugblik op het proces tot op heden:
 - politieke markt december '22 (ambitie en kwaliteitsniveau)
 - bijeenkomsten georganiseerd door schoolbesturen
 - opstellen (gezamenlijke) uitvoeringsagenda, of 'komen tot optimaal realistisch uitvoeringsplan'
2. Verantwoordelijkheid gemeente (raad/college) vs schoolbesturen

Uitdagingen

3. Het IHP conform ambitie en kwaliteitsniveau mogelijk te maken
4. Manifest huisvesting/lobby bij Ministerie OCW voor hogere vergoeding

Gezamenlijke opgave

Stand van zaken onderwijshuisvesting

- In Hengelo is een overmaat aan (deel verouderde) onderwijsruimte. Dit leidt tot hoge onderhoudskosten voor schoolbesturen en gemeente.
- De gemeente heeft een overmaat aan schoolgebouwen uit de jaren 70 en 80. Deze scholen zijn aan vervanging toe, zowel technisch als functioneel (niet langer passend bij huidige onderwijsmethoden en -inzichten)

Daarbij zijn de afgelopen jaren (duurzame) investeringen in onderwijshuisvesting in afwachting van een IHP uitgesteld.

Gezamenlijke opgave

Met elkaar is het motto

Doel is 'Het met schoolbesturen gezamenlijk opstellen van een IHP'.
Waarbij:

- Rekening wordt gehouden met het kwaliteitskader en het ambitieniveau (uit december 2022);
- Rekening wordt o.a. gehouden met de planning van ver-/nieuwbouw in relatie tot beschikbare financiële middelen

Maar, de financiële impact van het IHP is dermate groot dat een (alternatieve) financiële (gemeentelijke begrotings)strategie is gewenst.

Financiële strategie | Overwegingen

Overwegingen

- Structurele financiële ruimte vooralsnog nihil vanaf 2027 (zie volgende sheet)
- Vanuit goed financieel beleid wel rekening houden met extra druk op de begroting, omdat we weten dat met het IHP flinke investeringen gepaard gaan
- Een zo realistisch mogelijke uitvoeringsagenda is nog onderhanden
- Plan is onderdeel van integrale afweging (richting Zomernota 2023-2027 en definitief IHP)
- We creëren een financieel kader voor een uitvoeringsagenda
- Uitvoeringsagenda moet passen binnen het financiële kader wat de Raad beschikbaar stelt.
- Keuzes in omvang (€), tempo (agenda) en intensiteit (maatregelen / scenario)
- Met een duidelijk vervolgproces voordat er daadwerkelijk wordt geïnvesteerd.

Financiële strategie | Perspectief t/m 2027

Financieel perspectief:

		2023	2024	2025	2026
Begroting 2023-2026:		0	3.595	8.915	1.557
Totaal financieel effect septembercirculaire 2022:		-121	-566	-927	3.498
Begrotingssaldo na septembercirculaire 2022:		-121	3.029	7.988	5.055
Totaal financieel effect decembercirculaire 2022:		143	-2	-2	-2
Begrotingssaldo na decembercirculaire 2022:		22	3.027	7.986	5.053

Toelichting:

- Grote val in gemeentefonds in 2026 incidenteel gerepareerd in deze cijfers.
- In 2027 is de val nog groter, nl. € 6 miljoen (decembercirculaire 2022).
- Meer duidelijkheid over 2027 en verder in de meicirculaire 2023 (Zomernota 2024).
- Onzekerheden structureel saldo: nieuwe financieringssysteem rijk, hoge inflatie, hoge looncompensatie (>8%, 2023 nog niet verwerkt), effecten van verruiming van het lokaal belastinggebied.

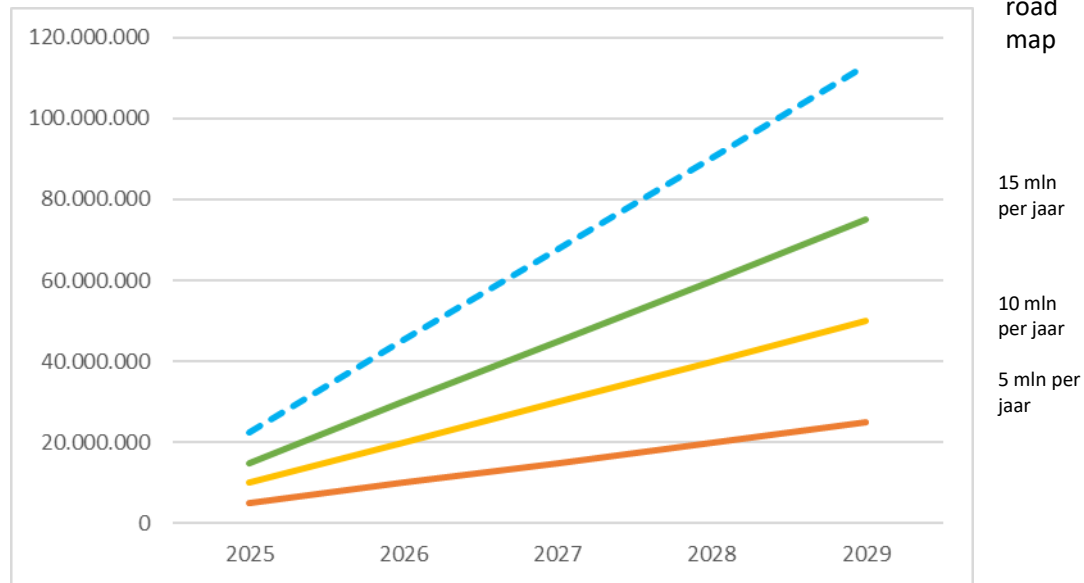
Financiële strategie | Uitgangspunten richting Zomernota

- We werken met gemiddelde bedragen voor een jaarlijkse investering. Voor een indicatie uitgegaan van 5, 10 en 15 miljoen.
- Periode van 5 jaar investeren, daarna zowel financieel als inhoudelijk heroverwegen. Dus het totale plan is nog niet op geld gezet.
 - Omdat: onduidelijkheid inkomsten gemeenten toekomst / structurele beeld
 - Omdat: Dalende lijn leerling- en bevolkingsprognoses bij ongewijzigd beleid
 - Omdat: Afhankelijkheid woningbouw (locaties) op (middel) lange termijn.
- Afschrijven 60 jaar (nieuwbouw) en 25 jaar (levensduur verlengend). Verdeling 60/40 gekozen op basis van de roadmap.
- Rente 2,5% (investeren heeft gevolgen voor omslagrente)
- Geen invulling / voorkeur voor een scenario (vervolg proces)
- Stelpost creëren voor kapitaalslasten, vóór benutting toestemming Raad

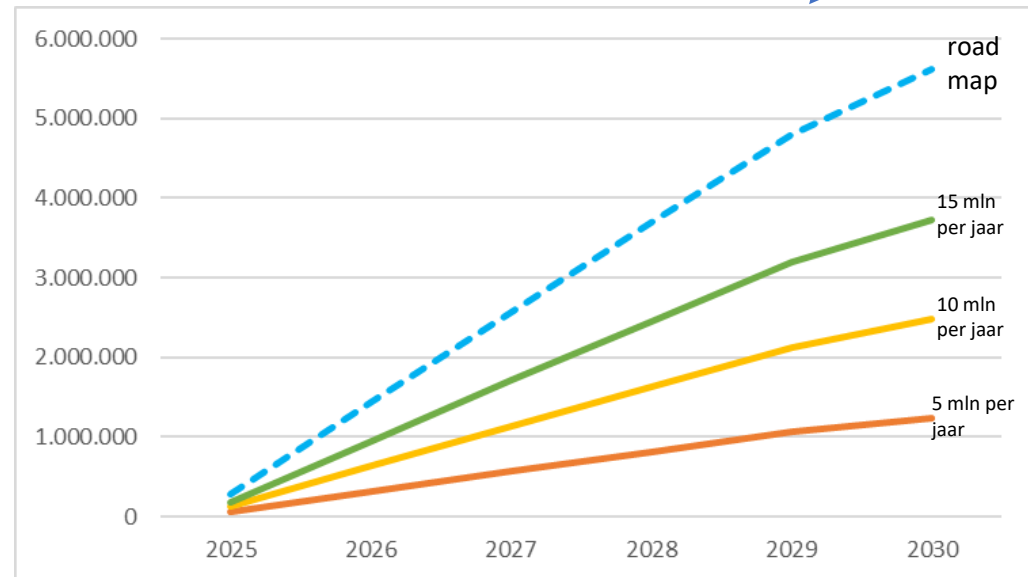
Financiële strategie | In beeld

Als we alles
structureel dekken

Investerings per jaar

Extra kapitaalslasten in begroting

Financiële strategie | Samengevat

Aanpak

- Ruimte maken in de begroting zodat er een kader is voor een uitvoeringsagenda

Dekkingsbronnen (afhankelijk van uitvoeringsagenda)

- Integrale afweging Zomernota
 - Structurele middelen
 - Incidentele middelen voor specifieke componenten → zoals bijvoorbeeld voorbereidingskosten voor ver/nieuwbouw.
- Bijdrage schoolbesturen?
- Extra Rijksmiddelen Onderwijshuisvesting n.a.v. manifest en nieuwe wettelijke kaders -> Lobby
- Overige dekkingsbronnen binnen de begroting (bijvoorbeeld duurzaamheid, opbrengst herontwikkellocaties, afloop huidige kapitaalslasten)

Risico's

- Rente, inflatie, kapitaalmarkt
- Ambitie in tempo
- Periode na 5 jaar (opnieuw ruimte maken voor vervolg)

En hoe nu verder

Planning komende maanden:

1. Politieke markt 6 juni: gericht op zo accuraat mogelijk voorstel voor benodigde investeringsbehoefte
2. Afronden IHP/uitvoeringsplan (derde kwartaal 2023)
3. Na vaststelling IHP worden businesscases per school opgesteld (= bevoegdheid college)

Wat is daarvoor nodig?

- Gemeente en schoolbesturen kijken in Q2 gezamenlijk naar planning, noodzakelijkheid van investeringen e.d. om realistisch uitvoeringsplan op stellen
- Definitieve afspraken over kwaliteits- en ambitieniveau schoolgebouwen